

Handläggare
Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 29 305

Till
Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
781 23 Borlänge

Trafikkontoret
Anne Kemmler
Telefon: 08-508 26 345

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg

Remiss från Transportstyrelsen, Dnr TFS 2016-124

Kontorens förslag till beslut

Stadsledningskontoret och trafikkontoret beslutar följande.

Som svar på remissen ”Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg” hänvisas till vad som anförs i stadsledningskontorets och trafikkontorets gemensamma kontorsyttrande.

Ingela Lindh
Stadsdirektör

Jonas Eliasson
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Sammanfattning

Transportstyrelsen har remitterat ”Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg” för besvarande senast den 14 november 2016. Remissen besvaras med ett gemensamt kontorsyttrande.

Föreskrifterna innehåller bestämmelser om tillämpningen av 3 kap. 8 och 10 §§ plan- och byggförordningen (2011:338) avseende personsäkerhet i tunnlar och plattformsrum för tunnelbana och spårväg.

Stadsledningskontoret och trafikkontoret är positiva till att föreskrifter tas fram som tydliggör ansvarsområden samt vilka krav som gäller för personsäkerhet i tunnlår och plattformsrur för tunnelbana och spårväg.

Kontoren ser dock problem med Transportstyrelsens förslag som kan få stora konsekvenser framöver, vilket utvecklas mer under "Kontorens synpunkter och förslag" nedan.

Staden har tagit del av föreskrifterna samt motiveringar till dessa och har inga synpunkter på de tekniska detaljerna. Kontoren är dock oroade att de föreskrifter som föreslås sent kan komma att påverka den i nuläget projekterade tunnelbaneanläggningen, vilket kan innebära både förseningar samt kostnadsökningar. Vid förslag på nya tekniska krav anser kontoren att nyttan behöver vägas mot kostnaderna. Detta för att inte i onödan skapa kostnadsdrivande krav som kan innebära att viktiga projekt inte blir genomförda eller leder till att offentliga medel används på ett sätt som inte bidrar till förbättrad säkerhet på ett kostnadseffektivt sätt.

Bakgrund

Idag saknas tydliga krav för personsäkerheten i tunnlår för tunnelbana och spårväg. Det gäller speciellt säkerhet i händelse av brand men även i vissa avseenden säkerhet vid användning. Denna oklarhet innefattar inte bara själva tunnlårna mellan undermarksstationerna utan även stationerna i sig.

Transportstyrelsens bemyndigande avser järnvägar, tunnelbanor, spårvägar, vägar och gator samt de anordningar som hör till dessa, medan Boverkets bemyndigande gäller övriga byggnadsverk. Det finns ett antal fall där gränsdragningen är otydlig. Det orsakar oklarheter vilket kan innebära kostnadsökningar som följd. Ett fall med otydlig gränsdragning är undermarksstationer för tunnelbana, spårväg och järnväg.

Transportstyrelsen menar att otydliga krav riskerar att generera ett stort utredningsbehov. Vidare bedömer de att utan en tydlig kravställning finns risk för att säkerhetsåtgärder för utrymning och räddningsinsatser inte beaktas tillräckligt.

Ärendet

Detta yttrande avser remiss daterad 30 september 2016 (TFS 2016-124) "Transportstyrelsen föreskrifter och allmänna råd om

personsäkerhet i tunnlar och plattformsrums för tunnelbana och spårväg”. Remissen ska besvaras senast den 14 november 2016. På grund av den begränsade svarstiden besvaras den med ett gemensamt kontorsyttrande från stadsledningskontoret och trafikkontoret.

Förslaget i sin helhet samt konsekvensutredning går att läsa på www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/remiss-av-transportstyrelsens-foreskrifter-och-allmana-rad-om-personsakerhet-i-tunnlar-och-plattformsrums-for-tunnelbana-och-sparvag/

Kontorens svar avser föreskrifter som tagits fram som tydliggör ansvarsområden samt vilka krav som gäller för personsäkerhet i tunnlar och plattformsrums för tunnelbana och spårväg.

Förslaget innehåller grundkrav vad gäller säkerhet i händelse av brand och säkerhet vid användning i tunnlar och plattformsrums. Regleringen gäller för nybyggnad av tunnelbana och spårväg.

Kraven som Transportstyrelsen föreslår baseras till stora delar på krav som finns inom bland annat järnvägsområdet, säkerhet i vägtunnlar, Boverkets byggregeler men även praxis inom området har beaktats.

Transportstyrelsen har utvecklat ett antal krav med hänsyn till att tunnelbana och spårväg har en annan resenärsstäthet jämfört med exempelvis järnvägstunnlar och vägtunnlar. Till kraven för tunnel föreslår de en definition av plattformsrums för att tydliggöra gränssnittet mellan de delar av undermarksstationer som Transportstyrelsen respektive Boverket reglerar.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft under våren 2017 och behöver endast tillämpas vid nyproduktion av tunnel för spårväg och tunnelbana.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret och trafikkontoret.

Kontorens synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret och trafikkontoret är positiva till att föreskrifter tas fram som tydliggör ansvarsområden samt vilka krav

som gäller för personsäkerhet i tunnlår och plattformsrur för tunnelbana och spårväg. Kontoren ser dock problem med Transportstyrelsens förslag som kan få stora konsekvenser framöver, vilket utvecklas mer nedan.

Staden har tagit del av föreskrifterna samt motiveringar till dessa och har inga synpunkter på de tekniska detaljerna. Kontoren är dock oroade att de föreskrifter som föreslås kan komma att påverka den i nuläget projekterade tunnelbaneanläggningen i ett sent skede, vilket kan innebära både förseningar samt kostnadsökningar.

Vid förslag på nya tekniska krav anser kontoren att nyttan behöver vägas mot kostnaderna. Detta för att inte i onödan skapa kostnadsdrivande krav som kan innebära att viktiga projekt inte blir genomförda eller leder till att offentliga medel används på ett sätt som inte bidrar till förbättrad säkerhet på ett kostnadseffektivt sätt. Liknande analyser kräver Transportstyrelsen av andra aktörer och därför bör myndigheten föregå med gott exempel.

Transportstyrelsen hänvisar i remissmaterialet till en genomförd samhällsekonomisk bedömning. Kontoren ställer sig dock högst tveksamma till denna då den är schematisk och inte anpassad till realiteten, vilket ger en missvisande bild. Kontoren anser att Transportstyrelsen behöver genomföra en mer trovärdig samhällsekonomisk bedömning på remissförslaget innan föreskriften antas.

Som svar på remissen "Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om personsäkerhet i tunnlår och plattformsrur för tunnelbana och spårväg" hänvisas till vad som anförts i stadsledningskontorets och trafikkontorets gemensamma kontorsyttrande.